

На основу члана 39. став 1. и члана 51. став 4. тачка 4), а у вези са чланом 93а став 3. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, бр. 145/14, 95/18-др.закон и 40/21), и члана 12 Статута Агенције за енергетику Републике Србије („Службени гласник РС“, број 52/05)

Савет Агенције за енергетику Републике Србије на 11. ванредној седници од 30. јуна 2021..године, донео је

УПУТСТВО

за припрему мрежног правила о хармонизованим тарифама за транспорт природног гаса

1. Утврђује се упутство за припрему подлога за израду мрежног правила које се односи на хармонизоване тарифе за транспорт природног гаса из члана 93а. став 1. тачка 4) подтачка (5) Закона о енергетици („Службени гласник РС“, број 145/14, 95/18-др. закон и 40/21)-у даљем тексту Закон. Ово упутство усклађено је са обавезама Републике Србије преузетим у складу са потврђеним међународним споразумима.

2. За потребе припреме акта из тачке 1. овог упутства, оператори транспортног система користиће Уредбу (ЕУ) 2017/460 од 16. марта 2017. године, која је усаглашена са Одлукама Сталне групе на високом нивоу Енергетске заједнице 2018/07/PHLG-EnC од 28. новембра 2018. године, која је објављена на интернет страници Секретаријата Енергетске заједнице <https://www.energy-community.org/legal/acquis.html>

3. Задужују се оператори транспортног система да на усаглашеном тексту превода адаптиране Уредбе из тачке 2. на српски језик (у даљем тексту: Уредба), изврше сва потреба усклађивања одређена овим упутством.

4. Без обзира на то да ли ће припремати акт из тачке 3. овог упутства самостално или у сарадњи, оператори транспортног система се задужују да подлоге за израду мрежног правила из члана 93а. став 1. тачка 4) подтачка (5) Закона, претходно међусобно усгаласе тако да оне у садржини буду истоветне, пре него их доставе Агенцији за енергетику Републике Србије (у даљем тексту: Агенција) ради прибављања сагласности из члана 93а став 3. Закона.

5. Оператори транспортног система припремају подлоге за израду мрежних правила из члана 93а. став 1. тачка 4) подтачка (5) Закона у складу са овим упутством, тако што у тексту Уредбе, спроводе следеће измене и допуне:

1) Наслов Уредбе се замењује тако да гласи: „Адаптирани текст Мрежног правила о харминизованим тарифама за транспорт природног гаса“.

2) У целом тексту Уредбе речи: „релевантна национална регулаторна тела“ и „национална регулаторна тела“, заменити речима: „Агенција“, осим где је овим упутством друкчије одређено.

3) У члану 2. Уредбе, прву реченицу изменити тако да гласи:

„Ова уредба се примењује на свим улазима и излазима са транспортног система, изузев поглавља V, VI, члана 31(2) и поглавља IX који се примењују само на тачкама интерконекције.“

У члану 2. Уредбе, реченица друга, брише се.

У члану 2. Уредбе, после реченице прве додаје се нова реченица која гласи: „Улази и излази са транспортног система на којима се примењује ова уредба одређују се у методологији за одређивање цене приступа транспортном систему за природни гас коју доноси Агенција у складу са законом који уређује област енергетике (у даљем тексту: Закон) и овом уредбом.“

4) У члану 3. Уредбе, у уводна реченица се мења тако да гласи:

„Изрази употребљени у овој уредби имају значење дефинисано у акту који уређује мрежна правила која се односе на расподелу капацитета транспортног система и акту који уређује мрежна правила која се односе на међусобну сарадњу оператора транспортних система и размену података, при чему се у овој уредби употребљавају и додатни изрази који имају следеће значење:“

У члану 3. подтачка (3) Уредбе речи: „утврђен у складу са чланом 41. (6) (а) Директиве 2009/73/ЕЗ“, заменити речима: „утврђен у методологији Агенције за одређивање цене приступа транспортном систему за природни гас (у даљем тексту: методологија), у складу са Законом“.

У члану 3. подтач. (5), (11), и (17) Уредбе, речи: „утврђен у складу са чланом 41. (6) (а) Директиве 2009/73/ЕК“, заменити речима: „утврђен у методологији коју доноси Агенција у складу са Законом“.

У члану 3. подтач. (14) Уредбе, речи: „принципи утврђени у члану 13. (1) Уредбе ЕК бр. 715/2009“, заменити речима: „у складу са Законом и методологијом Агенције“

5) У члану 4. тачка 1. став други Уредбе, изменити ову тачку тако да гласи:

„Када није испуњен ни један од критеријума из подтач. (а) и (б) Агенција ће одређену услугу одредити за транспортну, односно не-транспортну услугу, зависно од закључака добијених у спровођењу периодичних јавних консултација из члана 26. и 27. ове уредбе.“

У члану 4. тачка 3. став 2. Уредбе, уводни део реченице друге треба да гласи:

„Изузетно, Агенција може у методологији да утврди да се део прихода од транспортних услуга надокнађује тарифама за енергент које су међусобно независне једна од друге, а које се одређују на основу планираних количина природног гаса за транспорт,“

У члану 4. подтачка 4. Уредбе, под (б) речи: „Уговорне стране“, заменити речима: „Републике Србије“.

У члану 4. подтачка 4. Уредбе, став други, треба да гласи:

„Ако сви корисници система буду имали користи од одређене не-транспортне услуге, Агенција ће утврдити у методологији коју доноси да трошкове те услуга сносе сви корисници система.“

6) У члану 5. тачка 1. Уредбе, речи: „Национално регулаторно тело или оператор

транспортног система, ако тако одлучи национално регулаторно тело“, замени речима: „За потребе доношења методологије Агенција ће..“.

7) У члану 6. тачка 1. Уредбе, у реченици првој речи: „или одобрена“, бришу се.

У члану 6. тачка 1. Уредбе, реченица друга и члану 6. тачка 4. под (б) и (ц), речи: „оператора транспортног система или националног регулаторног тела, о чему одлучује национално регулаторно тело“, замени речју: „Агенција“.

8) У члану 7. Уредбе, уводна реченица треба да гласи: „Методологија се сагласно Закону заснива на принципима транспарентности и недискриминације, и доприноси унапређењу трговине и конкуренције на тржишту природног гаса, без негативног утицаја на прекогранични транспорт.“.

9) У члану 9. тачка 1. Уредбе, на почетку реченице додају се речи: „Агенција ће у методологији одредити ...“.

10) У члану 10. у тачки 1. Уредбе, уместо речи: „оператора транспортних улазно-излазних система у оквиру Уговорне стране“ , користити: „оператора транспортних система који послују на територији Републике Србије“.

У члану 10. у тачки 2. (б) Уредбе, реченица трећа, речи: „или оператори транспортних система, ако одлучи национално регулаторно тело“, бришу се

У члану 10. у тачки 5. Уредбе, реченица прва, после речи: „завршеним консултацијама“, додају речи: „ о предложеној методологији и тарифама које омогућавају заједничку правилну примену методологије.“

У члану 10. тачка 5. Уредбе, реченица друга, речи: „у складу са тачком 41(6) (а) Директиве 2009/73/ЕК“, замени речима: „у складу са методологијом Агенције“.

У члану 10. тачка 5. Уредбе, после реченице друге, додају се у оквиру тачке 5. нови став 2. који гласи:

„Када више од једног оператора транспортних система обавља делатност транспорта природног гаса и управљања транспортним системом за природни гас на територији Републике Србије, Агенција ће у методологији коју доноси утврдити начин одређивања цене приступа тим транспортним системима посматраним као целина, као и принципе компензационог механизма који се примењују у том случају.

Оператори транспортног система су дужни да, у року и сагласно принципима компензационог механизма утврђеним у методологији, споразумно уреде међусобне обавезе које произлазе из примене компензационог механизма, ради поравнања разлика између прихода остварених применом цене приступа одређене за више транспортних система посматраних као целина, и цене приступа које се одређују у складу са овом методологијом за сваки транспортни систем појединачно.“.

У члану 10. тачка 7. Уредбе, реченица прва, речи: „свих оператора транспортних система или“, бришу се.

У члану 10. тачка 7. Уредбе, реченица друга, речи: „свих оператора транспортних система засебно или националног регулаторног тела, зависно од одлуке националног регулаторног тела“, заменити речју: „Агенције“.

У члану 10. тачка 8. реченица друга, подтачка (б) Уредбе, на крају реченице, допунити речима : „у методологији коју доноси у складу са Законом.“

11) У члану 12. тачка 1. Уредбе, на почетку реченице треће, испред речи: „износ множитеља“, додати речи: “ У методологији коју доноси Агенција ће одредити”.

У члану 12. тачка 2. Уредбе, уводна реченица треба да гласи: „Ако у методологији Агенције тарифни период не одговара гасној години, могу се примењивати посебне резервне цене.“

12) У члану 13. тачка 3. Уредбе, реченица прва и друга се мењању тако да гласе:
„До 1. октобра 2025. године максимални износ множитеља за стандардне дневне и унутар дневне капацитетне производе не може бити већи од 1,5., ако је до 1. октобра 2023. године надлежно тело одређено сагласно преузетим обавезама из потврђених међународних уговора препоручило да ове множитеље треба свести на овај износ. Дата препорука узима у обзир следеће аспекте који се односе на множитеље и сезонске факторе:“

13) У члану 16. тачка 2. став други Уредбе, речи: „који је одређен или одобрен у складу са чланом 41 (6) (а) Директиве 2009/73/ЕК“, заменити речима: „који је одређен у складу са методологијом Агенције.“

У члану 16. тачка 3. Уредбе, на почетку реченице додају се речи: „У методологији“.

14) У члану 17. тачка 3. Уредбе, речи: „који се одобравају у складу са чланом 41. (6) (а) Директиве 2009/73/ЕК“, заменити речима: „у складу са Законом и методологијом“.

15) У члану 19. тачка 2. Уредбе, речи: „у складу са чланом 41 (6) (а) Директиве 2009/73/ЕК“, заменити речима: „у складу са методологијом Агенције“.

У члану 19. тачка 3. Уредбе, прва реченица се мења тако да гласи: „Ако су у методологији Агенције утврђени подстицајни механизми за продају капацитета, део повраћаја (недовољног или прекомерног) приписује се на регулаторни рачун.“

У члану 19. тачка 5. Уредбе, на почетку реченице прве, речи: „сагласно одлуци из члана 41. (6) (а) Директиве 2009/73/ЕК“, заменити речима: „Методологијом Агенције“.

У члану 19. тачка 5. Уредбе, реченица друга, после речи: „Национално регулаторно тело може да одлучи да користи аукцијску премију“ заменити речима: „Агенција може да утврди у методологији коју доноси да се аукцијска премија користи...“.

16) у члану 20. тачка 2. Уредбе, речи: „у складу са чланом 41 (6) (а) Директиве 2009/73/ЕК“, заменити речима: „у складу са методологијом Агенције“.

17) У члану 21. тачка 1. Уредбе, речи: „из члана 37. Уредбе (ЕУ) 2017/459“, заменити речима: „члана 37. акта који уређује мрежна правила која се односе на расподелу капацитета за транспорт природног гаса“.

У члану 21. тачка 3. Уредбе, реченица прва, речи: „споразум између оператора транспортних система који је предмет одобрења националног регулаторног тела или надлежних органа“, заменити речима: „уговора који закључују оператори транспортних система уз сагласност Агенције“.

У члану 21. тачка 4. Уредбе, речи: „Регулаторном одбору Енергетске заједнице“, замењује се речима: „надлежном телу сагласно обавезама које произилазе из потврђених међународних уговора“.

18) У члану 22. тачка 1. Уредбе, на почетку реченице, испред речи: „резервна цена“ додају се речи: „У методологији Агенције“.

19) У члану 25. тачка 1. (б) (ii) под (1) Уредбе, речи: „из члана 30 Уредбе (ЕУ) 2017/459, замењују се речима „из члана 30. акта који уређује мрежно правило које се односи на расподелу капацитета за транспорт природног гаса.“.

У члану 25. тачка 1. (б) (ii) под (2) Уредбе, речи: „из члана 3. Уредбе (ЕУ) бр. 347/2013 адаптиране одлуком Министарског савета 2015/09 МС“, заменити речима: „која се одређује у складу са Законом.“

У члану 25. тачка 2. Уредбе, на почетку реченице речи: „Ако и у мери у којој се оператор транспортног система послује у режиму са ограничењем цена или горњом границом цене,“ заменити речима: „Ако и у мери, одређеној у методологији Агенције, оператори транспортног система послују у режиму са ограничењем цена или горњим границом цене“.

20) У члану 26. тачка 1. Уредбе, у првој реченици, речи: „национално регулаторно тело или оператор(и) транспортног система, ако тако одлучи национално регулаторно тело“, заменити речима „надлежни орган (Агенција)“, а испред речи: „енглеском језику“ додати речи: „српском и“.

У члану 26. тачка 3. Уредбе, прва реченица се мења тако да гласи: „Агенција објављује резултате јавних консултација најкасније у року од месец дана од дана њеног завршетка.“.

21) У члану 27. тачка 1. Уредбе, реченица прва, речи: „национално регулаторно тело или оператор(и) транспортног система, ако тако одлучи национално регулаторно тело“, заменити речима „Агенција“.

У члану 27. у тач. 1.-4. Уредбе, речи: „Регулаторни одбор Енергетске заједнице“ и „Секретаријат Енергетске заједнице“ заједно заменити речима: „надлежном телу сагласно обавезама које произилазе из потврђених међународних уговора“.

У члану 27. тачка 3. став 1. Уредбе, мења тако да гласи: „Надлежно тело сагласно обавезама које произилазе из потврђених међународних уговора ће објављује закључке својих анализа у складу са тачком 2. на енглеском језику, у року од два месеца од завршетка јавних консултација из става 1.“.

У члану 27. тачка 4. Уредбе ,речи: „национално регулаторно тело, у складу са чланом 41 (6) (а) Директиве 2009/73/ЕК“, замени речима:

„Агенција доноси методологију о одређивању цене приступа транспортном систему за природни гас коју објављује заједно са образложењем свих елемената из члана 26. (1) ове уредбе, и по њиховом објављивању их прослеђује надлежном телу, сагласно обавезама које произлазе из потврђених међународних уговора“.

У члану 27. тачка 5. Уредбе, речи: „31. мај 2021. године“, замени речима: „31. маја _____ године“.

22) У члану 28. тачка 1. став 2. Уредбе, речи: „у складу са чланом 41 (6) (а) Директиве 2009/73/ЕК“, бришу се.

23) У члану 29. Уредбе, реченица прва, речи: „у складу са Уредбом (ЕУ) 2017/459“. замењују се речима: „у складу са актом који уређује мрежно правило које се односи на расподелу капацитета система за транспорт природног гаса“;

24) У члану 29. Уредбе, реченица прва, речи: „национално регулаторно тело или оператор(и) транспортног система, ако тако одлучи национално регулаторно тело“, замењују се речима: „оператор(и) транспортног система“.

25) У члану 30. тачка 1. Уредбе, прва реченица, речи: „национално регулаторно тело или оператор(и) транспортног система, ако тако одлучи национално регулаторно тело“, замењују се речима: „оператор(и) транспортног система“.

У члану 30. тачка 3. Уредбе, речи: „из члана 3.2.(1) Анекса Уредбе (ЕК) 715/2009.“ замењују се речима: „у складу са тачком 5.2. (1) акта који уређује мрежна правила која се односе на податке и информације које објављује оператор транспортног система“, а речи: „из члана 3.2.(1) (а) Анекса Уредбе (ЕК) 715/2009.“ замењују се речима: „у складу са тачком 5.2. (1) (а) акта који уређује мрежно правило које се односи на податке и информације које објављује оператор транспортног система“.

26) У члану 31. тачка 1. Уредбе, реченица прва мења се тако да гласи:

„За операторе транспортног система који су чланови или посматрачи у асоцијацији ENTSO-G информације из чл. 29. и 30. се објављују како је одређено чланом 32. ове уредбе, преко линка на платформи из члана 5. тачка 5. 1.1. (1)(h) акта који уређује мрежно правило које се односи на податке и информације које објављује оператор транспортног система.“.

У члану 31. тачка 2. Уредбе, уводна реченица мења се тако да гласи: „За операторе транспортног система који су чланови или посматрачи у асоцијацији ENTSO-G следеће информације се објављују за тачке интерконекције на платформи из члана 5. тачка 5.1.1.(1)(h) акта који уређује мрежно правило које се односи на податке и информације које објављује оператор транспортног система.“.

У члану 31. тачка 2. став 2. Уредбе мења се тако да гласи: „Оператори који нису чланови асоцијације ENTSO-G објављују информације из тачке 1. и тачке 2. став 1. на својој интернет

страницаи.“.

28) У члану 32. став 1. под ц) Уредбе, речи: „након добијања одобрења из члана у складу са чланом 41 (6) (а) Директиве 2009/73/ЕК“, замењују се речима: „након добијања сагласности Агенције у складу са Законом.“.

29) У члану 33. тачка 3. Уредбе, реченица друга, речи: у складу са чланом 8(8) и (9) Уредбе (ЕУ) 2017/459, замењују се речима: „у складу са чланом 8 (8) и(9) акта којим се уређују мрежно правило које се односи на расподелу капацитета система за транспорт природног гаса.“

У члану 33. у тачки 4. Уредбе, речи: „подноси се релевантном националном регулаторним телима на сагласност у складу са чланом 25. (1) (ц)(Уредбе 2017/459.“, замењују се речима: „подноси се Агенцији у складу са чланом 25. тачка (1) (ц) акта који уређује мрежно правило које се односи на расподелу капацитета система за транспорт природног гаса.“

30) У члану 34. Уредбе речи: „1. октобра 2021, Регулаторни одбор Енергетске заједнице“ замењује се речима: „До 1. октобра 2021. године, надлежно тело сагласно обавезама које произлазе из потврђених међународних уговора“.

У члану 34. тачка 2. Уредбе речи: „Регулаторни одбор Енергетске заједнице“ замењује се речима: „надлежно тело сагласно обавезама које произлазе из потврђених међународних уговора“.

31) У члану 35. у тачки 1. Уредбе, речи: „1. октобра 2019.“ и у тачки 3. речи: „1. новембра 2019“, замењују се речима: „1. новембра 2021. године“.

32) У члану 36. Уредбе, брише се тачка 1. а у тачкама 2., 4. и 5. речи. „Секретаријат Енергетске Заједнице“ замењују се речима: „надлежном телу сагласно обавезама које произлазе из потврђених међународних уговора“.

У члану 36. у тачки 2. Уредбе, речи: „1. јули 2020“ замењују се речима: 1. децембар 2021.године“, а речи: 31. децембар 2021. године“, заменити речима: „ 1 јула 2022. године“.

У члану 36. тачка 5. Уредбе се мења тако да гласи: „Извештај о примени методологије Агенције објављује надлежно тело сагласно обавезама које произлазе из потврђених међународних споразума у року од 3 месеца од дана доношења ове уредбе.“.

33) У члану 37. тачка 1. Уредбе, у првој реченици. речи: „изузећа од члана 41(6) (8) и (10) Директиве 2009/73/ЕК“ замењују се речима: „изузет од примене методологије Агенције“.

У члану 37. тач. 4. и 5. речи: „Регулаторни одбор Енергетске заједнице и Секретаријат Енергетске заједнице“ замењују се речима: „надлежно тело сагласно обавезама које произилазе из потврђених међународних уговора“.

6. Задужују се оператори транспортног система да акт из тачке 3. који је усаглашен са овим упутством доставе Агенцији на сагласност најкасније 10. августа 2021. године.

7. Агенција ће дати сагласност ако је подлога за израду мрежог правила:

1) усаглашена са преузетим обавезама Републике Србије у складу са потврђеним међународним уговорима, тако да мрежна правила:

а) садрже све релевантне одредбе из Уредбе Комисије(ЕЗ) 2017/460 од 16. марта 2017. године, која је адаптирана у складу са Одлуком број 2018/07/ коју је донела Стална група на високом нивоу Енергетске заједнице 28. новембра 2018. године,

и

б) по својој структури и садржини вердостојно одражавају текст адаптиране Уредбе из подтачке 1), а да сва еветнулана одступања могу бити само поседица превода, у смислу члана 3. тачка (5) Процедуралног аката 01/2012 који је донела Стална група на високом нивоу Енергетске заједнице 21. јуна 2012. године;

и

2) израђен у складу са овим упутством.

8. Приликом припреме подлога за израду ових мрежних правила, оператори транспортног система ће, у највећој мери у којој је могуће, користити Јединствена методолошка правила за израду прописа („Службени гласник РС“, број 21/10).

9. Агенција задржава право да ово упутство измени или замени новим за случај да Република Србија накнадно преузме додатне обавезе сагласно потврђеним међународним споразумима.

10. Ово упутство се доставља свим операторима транспортних система ради припреме усаглашеног текста из члана 93а. став 1. тачка 4. подтачка (5) Закона и доставе Агенцији на сагласност којом се потврђује њихова усаглашеност са овим упутством.

Савет Агенције за енергетику Републике Србије

Број: 342/20221-Д-I

У Београду, 30. јуна 2021. године

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

Дејан Поповић